

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. augusztus 13.

46. szám.

Az alsó erdészeti szakoktatás.

K. k. Försterschule Gusswerk. Styra.

Az iskola célja: Erdővédelmi és műszaki segédszolgálatra alkalmas közegek nevelése.

A felvétel feltételei: Kor: 17—22. év. Két évi szakadatlan gyakorlati szolgálat. Három osztályos polgári iskola vagy az algimnázium ill. alreáliskola 3 osztályának sikeres elvégzése. Megfelelő testalkat.

A tanfolyam 11 hónapig tart. Szeptember 1-étől július végéig.

Az iskola vezetőjének kezéhez lefizetendő költségek mintegy 650 K-ra tehetők. Ruha és fehérnemű nincs betudva.

A tanítást egy igazgató és két beosztott erdőtiszt végzi, kik alá még egy intézeti erdőőr van rendelve.

Tanulók száma 12 bennlakó, ezenkívül szokott lenni egynehány bejáró is.

Tantárgyak: Számtani alapműveletek, bérjegyzések, becslési jegyzékek, leltárak stb. tényleges adatainak felhasználásával. Négyzetre és köbreemelés, valamint négyzet- és köbgyökvonás. Viszonyok, arányok, kamatszámítás. Régi és új mérték- és súlyegységek ismerete és azok átszámítása.

Mértan: A sik- és testmértan egyszerűbb tételei, különös tekintettel az erdőgazdaságban előforduló hossz-, sik- és térfogatmérésekre.

Egyenesek, szögek, területek vágások, próbatermek kitűzése nyílt és fedett, valamint részben

hozzáférhetlen területeken. Ordináták és abszciszszak kitűzése, ut- és árok-profilok; térképek és tervrajzok részleteinek a természetben való kitűzése. Térképek adatainak lemérése mérték szerint és területszámítások ez adatok alapján.

Felmérések a természetben különböző mérőeszközökkel, szalag, lánc, szögtükör, bousszola és asztal. Croquis-k készítése lépéssel való mérés alapján. Mérések felrakása és a nyert térképterület számítása. Adott területek kihasítása térképen és természetben. Területek felosztása bizonyos meghatározott részekre. Utak és folyók, csatornák esésének meghatározása egyszerű műszerekkel.

Utak és árkok nyomjelzése.

Erdőbecslés. Álló és fekvő törzsek és törzsrészek, rönkök, faragott és fűrészelt választékok köbözése. Boglyák, bogsák, farakások, kő- és földhányások köbözése. Famagasság-mérés. Becslés kiszámlálás és próbaterek segélyével, közepmagasság grafikai megállapítása, átlagfák kiszámlálása és kikeresése. Körlap és hengertáblák használata.

Szépírási és rondírási minták után és írásgyakorlatok a gazdaság körében előforduló hivatalos ügyiratok másolása útján.

Jelentések és egyéb hivatalos beadványok önálló elkészítése.

Rajz. Erdőgazdasági térképeken szokásos jelzések. Egyszerűbb térképek rajzolása a domborulati viszonyok feltüntetésével és a nélkül,

rétegvonalak. Kisebb épületek, kunyhók, vadetők, istállók, hidak, csusztatók és utak alaprajza, metszetei. Egyszerű fakötések és fedélszerkezetek, kerítések, eszközök és szerszámok lerajzolása.

Természettan és természetrajz. A természeti tűnemények és testek tulajdonságai; klimatan, meteorologia. A fontosabb ásványok kőzetek és talajok.

Fák és cserjék leírása, téli és nyári jellegük, kéreg, fa, rügy, levél, virág és termés; gyökérzetük, törzs- és ágképződés; használhatóság, igényök a termőhely iránt; felujítások és nevelésük.

Az erdészetileg és vadászatilag fontos emlős állatok és madarak, továbbá a fontosabb halak és rovarok.

Erdőtenyésztés. A különböző erdőalakok, vágás és felujításmódok. A különböző fafajok tenyésztése és csemeték nevelése; a fontosabb erdőművelési eszközök; erdőgazdasági teendők, pl. vágásmódok, áterdőlés, tisztító vágások, felnyesés; vetés és iskolázás a kertekben, erdősi- és ültetési módok, vízlevezetés és öntözés.

Erdővédelem. Az erdőnek károsításai emberek, állatok, növények és elemi csapások által, védelmi és óvóintézkedések.

Erdőhasználat. Fadöntés, feldolgozás, vaslástékolás és szállítás, a törzsek számozása és átvétele, magvak és kéreg nyerése és eltartása, gyantanyerés, alomszedés, legeltetés, fűhasználat, szénégetés. Fűrészek kezelése. Erdei termékek értékesítése.

Vadászat és halászat. A vadászat és halászat helyes és szakszerű gyakorlása és a vad, és haltenyésztés.

Erdőrendezés és szolgálati szervezet. Az erdő osztagolása, határjelzés, hozamszabályozás.

Szolgálati szabályzat, az állami erdőszolgálat szervezése és a védelmi és műszaki segéd-szolgálat részletezése.

Törvények. Az erdészeti és vadászati törvények, a védelmi személyzetre vonatkozó különleges intézkedések és rendeletek a földművelésügy, halászat és madárvédelem köréből, szolgálatmegváltás, a polgári jogok és kötelességek.

Építész. A szokásos építési anyagok és azok előállítása, illetőleg nyerése. Fa, kő, téglák, homok, mész stb., mészégetés, téglavetés, kőfejtés, robbantás, a robbantó anyagok és azok tulajdonságai, a velük való bánás stb. Erdei utépítés különböző anyagokkal és különféle viszonyok között.

Vadpatakok szabályozásának egyszerűbb munkái, partbiztosítás, apróbb elzárások és fennsík.

Első segély baleseteknél. (Elméleti és gyakorlati oktatás.)

Ezenkívül még háziipar és állatok tömése és praeparálása.

A végzett tanulók a kincstárnál és magánosoknál találhatnak alkalmazást, a kincstárnál belép mint segéderdőőr, „Forstgehilfe“ később előlép erdőorré, „Förster“; magánosoknál mint

Digán Péter.

(Bársony István „Vadásztörténetek“ című művéből.)

Az egész falu odáig volt már, hisz mégis sok, a mit elkövet az a fekete konda. Ha így megy, egy pár hét alatt, mire le lehetne törni a málét, nem marad belőle egyéb a csutkánál.

A kerülők mindennap hangosabban hirdették, hogy most itt járt a vaddisznó, most meg amott. A bíró minden nap dühösebben kergette ki őket, mert nem tudott a bajon segíteni. Az agyarasoknak bizony nem lehetett kidoboltatni a tilalmat, azok a maguk gyomra szerint intézkedtek a falubeliek termése tárgyában.

Még növelte a zavart, hogy nem volt a faluban Digán Péteren kívül puskás ember, mert épp az időtájt hozták be a vadászati és a fegyveradót, a mitől úgy

megijedt a legtöbb lesi-puskás, hogy ki eladta, ki összetörte rozoga fegyverét, mely után csakugyan nem lett volna érdemes két forintokat fizetni évenként.

Később, mikor kinyílt a megijedt emberek szeme s látták, hogy 'iszen ez is csak olyan törvény, mint a többi, arra való, hogy kijátsza az önállóbb felfogású polgár: ők is visszavásárolgatták az öldöklő szerszámokat s ha már új puskát vettek, hát nem volt elég nekik a régi disznóláb, hanem átpártoltak a hátultöltőhöz, a mit könnyű szétszedni, a szekérkasba széna közé dugni, hogy meg ne lássa a csendőr meg a finánc. De egyelőre, mondom csakugyan nem volt puskája másnak, mint a gazdag Digánnak, a ki miatt kényelmesen megvénülhettek a nyulak és a rókák, ő biz' nem avatkozott a dolgukba.

Hanem most az egyszer mégis kijöve a sodrából. A nép nem hagyott neki békét, hogy menjen már és lövöldözzön össze a kártevő kondát. Elhitették vele, hogy ha csak egyszer elsüti is a puskáját, legalább féltucat vaddisznó marad ott, mert úgy járják a málét, mint a

erdészsegéd „Forstadjunkt“ szokta kezdeni a pályáját és felviheti az erdőgondnokság vezető állásáig.

Tanulmányi erdőül a gusswerki erdőgondnokság szolgál, ezenfelül nagyobb gyakorlati kirándulásokra viszik a tanulókat a távolabbi környékre is.

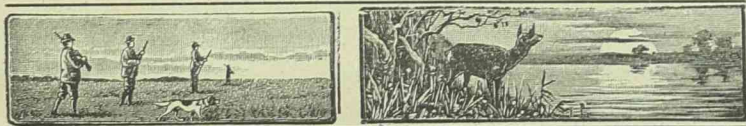
K. k. Försterschule Idria. Krajna.

Szervezete azonos a gusswerkivel, a tanulók száma kevesebb. Ottlétemkor 7 volt. A tanításnál a német nyelven kívül az olaszt és szlovént is segítségül veszik.

K. k. Försterschule Hall. Tirol.

A szervezet ennél is azonos az előbbi kettővel, a mint egyáltalán az osztrák állami „Försterschule“-k, fentiekén kívül még Bolechowban van egy, Galiciában, egyformán vannak szervezve. A legutóbb említettél a tanítás nyelve lengyel. Mind a négy intézet egy-egy erdőgondnokság mellé van állítva, melynek vezetője látja el az igazgatói teendőket.

(Folytatása következik.)

A vad-kár megtérítése.

(Folytatás és vége.)

Vadtenyésztés alatt értendő a vadállományok fejlesztésére, fokozására vonatkozó okszerű intézkedések egész láncolata. A hol ilyen okszerű, láncolatos, hozzá-

veréb. A kerülők mindennap elmentek ő hozzá is és vitték neki a Jób-hírt, hogy tegnap már a Kristya szomszéd földjén volt a sor, ma bizonyosan a Digán Péter csinkantinjában fog dőzsölni a beste fajzat.

Digán Péteren végig futott a hideg erre a szóra. Most már úgy tetszett neki, hogy a saját lelke mélyén is megszólalt a harci riadó. Borzasztó poltronságnak tűnt volna fel előtte, ha még most is vonakodik valamit csinálni ebben a rendetlenségben.

Nem szólt semmit, csak megcsóválta a fejét, de a terv már készen volt agyában. Már elhatározta, hogy a mint bealkonyodik, olyat tesz, a mire emlékezni fognak az unokák is. A kerülők dühösen mentek el tőle, kivált az egyik, a ki már százszor kérte, hogy adja oda neki kölcsön a puskáját, majd ő ellátja a bestiákat; de Digán Péter hallani se akart az efféléről; azt tartván maga is, hogy asszonyt, puskát, lovat soha sem szabad másra bízni.

Mikor azután lement a nap s a vörös sugarak befestették az erdővel borított domblánc gerincét: Digán

tehetjük még egész bátran „gazdasági“ intézkedések hiányzanak, ott a vad csak tenyész. Az előbbi eljárás tehát mesterséges műfogásokat tételez föl, az utóbbi állapot pedig ezeket nem ismeri.

Ha én például vadast tartok fenn, kiszámítom a terület nagysága és egyéb számottevő körülmények figyelembevételével az elérhető törzsállományt, ezt szakértői műfogásokkal elérni s azt szabályszerű vadászati üzemtervekkel föntartani is törekszem, akkor én tenyésztetem a vadat, de ha én a törzs vadállományra, annak fejlesztésére, fokozására és föntartására a leírt módon nem törekszem, hanem egyszerűen csak óvom vadjaimat, s talán még etetőket, szókat, nyalatókat is állítok föl, ezzel az eljárásommal én még koránt sem tenyésztetem és egyuttal a vadat, mert a vadóvás, a vadgondozás és a vadtenyésztés közt belátható különbséget tesz a törvény, a mikor a vadtenyésztők részére olyan kedvezményeket nyújt, melyek az egyszerű vadóvót, vadgondozót még nem illetik meg.

Ugyanis a vadtenyésztő minden időben, tehát a tilalom időben is, törökkel és hálókkel is elszedheti a vadak fészkeit, tojásait; elfoghatja a vadak fiait; befoghatja az elszaporodott s fölösleges vadat és ezeket élve el is adhatja. A nem vadtenyésztőt ezek a jogok nem illetik meg, még ha egyébként óvja, gondozza és okszerűen dézsmálja is vadjait. Ki tehát a törvény által kiváltképpen biztosított tenyésztési szabályokkal és jogokkal a tenyésztési célból engedelmessé tett kedvezményekkel él s ezekhez köti magát, csak az tenyésztő a vadat, csak az jöhet, mint vadtenyésztő számba törvényileg. S ha ilyennek szarvasai és dämadvadjai károkat okoznak, mint az okozatnak okozója, nagyon méltányos, ha az ilyent kárpótlásra is kötelezik. Rekompenciát lel nagyobb és biztosítottabb vadállományában. De az olyan birtokos vagy haszonbérlo, kinek területén — esetleg okszerűbb kezelés mellett is — egyszerűen csak tenyész, mondjuk ki, hogy talán szívesebben is tartózkodik a

nyakába kerítette hosszabbik subáját s a kertjén keresztül kilopózott a faluból a kukoricaföldre.

Nem valami nagy utat kellett tennie. A szép zsenge csövekkel megrakott málé föld alig egy kis félóránnyira volt a falutól, éppen az erdő szélén. Ha a réten végigment s a patakon átgázolt, már hallotta a kövér, zöld tengerilevelek susogását, a mint egymáshoz surlódtak a feltámadó, meg újra elülő szélben.

Az ő földje körülbelül a közepén volt a zabbal váltakozó tengeri-táblának. A falu felé eső oldalon egy pár kökénybokor ölelkezett össze, természetes buvóhelyet kínálva a bátor vadásznak. Digán felnézett az égre s a holdjárásból megállapította, hogy lesz már vagy kilenc óra. Behúzódott a kökény közé s megtöltötte szépen a puskáját.

A ki nem szokott az ilyen éjszakai egyedülléthez, kint a mezőn, az erdőszélén, a hol mindenfelé különös hang, nappal sohasem hallható rikkantás, zugás, sóhajlás riadoz, ijesztget; az nem is tudja felfogni, hogy mi csoda átalakulásban van része ilyenkor még a hibátlan,

szarvas és a dāmivad, az még nem tenyésztí a fővadat; az még nem tenyésztő, és pedig annál inkább sem, mert etetőket, szókat és nyalatókat még őzei kedvéért is jogosított fölállítani s arról ugyancsak nem tehet semmit, hogy ezekre a helyekre mufflonjai, vagy fővadjai is el látogatnak. Az ilyen okszerű birtokos vagy haszonbérő legalább méltányosan, jogosan és törvényen alapulólag kártérítésre ugyan nem ítélhető soha, éppen úgy nem, mintha a károkat mufflonok, őzek, vaddisznók, nyulak vagy egyéb vadak okozták volna.

Fontos intézkedése továbbá a törvénynek az is, hogy a kárbejelentésnek nyolc nap alatt meg kell történnie, mert a ki ezt elmulasztja, azt kártérítési igény nem illeti meg. Továbbá, hogy a kárbecslésnek vetésekben olyan időből kell foganatosíttatnia, a mikor a kár már vagy még termékmennyiségben megállapítható, hogy a kár esetleg természetben is megtéríthető legyen, mivel az: vajjon a birtokos, vagy haszonbérő kárpótlást természetben, avagy pénzbeli értékben kíván-e adni, merőben az ő egyéni tetszésétől függ.

Az idézett törvény a többek közt a vaddisznót is a kártevő állatok közé sorolja, s mivel a birtokost és a haszonbérőt az ezek által okozott károk megtérítésére nem kötelezi, a terület birtokosának biztosítja ezek elpusztítási jogát. Ellenben az őzet, a vadjuhót, a mezei nyulat stb. már minden kárpótlási igény nélkül a föld birtokával szemben hallgatagon védelmébe veszi a törvény, miután taxative felsorolja azokat a ragadozó és kártékony vadakat, a melyeket védelemben részesíteni nem kíván.

Ezeket elmondani szükségesnek találtam a gyakorlati életben igen sokszor észlelt tájékozatlanság és ebből származó visszás helyzetek és állapotok megszüntetése végett. Soraim főleg érdekelhetik ama birtokosokat és haszonbérőket, a kik fővadtenyésztők számába soroltatnak, holott tényleg ők éppen nem azok.

bátor idegzetnek is. A levegőben valami fojtó, aggasztó van: a szénsav, a mit a növényzet kilehel, lidércnyomásként nehezedik a szivre; a fölöttünk elcsapódó denevért kísértetnek nézzük, az erdei bagoly sirását gyilkos kezek közt haldokló ember segélyhívásának gondoljuk.

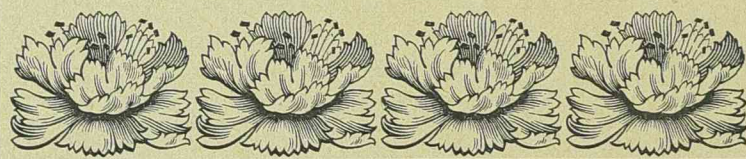
Digán Péter előtt ugyan nem volt új dolog az ilyesmi, de azért még sem egészen jól érezte magát. Neki még az volt most a baja, hogy e pillanatban nagyon is veszélyes embernek érezte magát ezzel a töltött puskával, s egyszersmind nyilvánvalóvá kezdett előtte válni, hogy komoly ok adta kezébe a halálthozó szer számot.

Hogy is lesz az, majd ha a disznók jönnek? . . . Megvárja, míg egy csomóban lesz valamennyi; bizonyosan ott jönnek le azon a tisztáson, a hol a vadlóhere kiverte magát. Egy kicsit messze van, de annál jobb, annál széjjelebb szóródik a posta, a mivel a puskája töltve. Így fog célozni majd, ni! . . . Így huzza meg a ravaszt, ni!

Iszonyu dörgés rázta meg a levegőt; Digán Péter

És ha az ilyen birtokosok s haszonbérők megmenekedni akarnak a fővadak, vagyis a szarvasok és a dāmivadak által okozott károk megtérítési kötelezettségétől — a mennyiben azzal eddig illetéktelenül terhelve voltak — akkor egyszerűen jelentsék ki s azt közöljék is az érdekeltekkel, hogy ők nem vadtenyésztők, s illetőleg, hogy a jövőre nézve ilyenek lenni megszűnnek, miért is kárpótlást a fővadak által okozott károkért sem fognak nyújtani.

Mivel azonban a fölfogások és a nézetek különbözők lehetnek s mert a szőnyegre hozott kérdésekben az eddigi judikatura is szörnyű ingatag, nagyon helyén való lenne, ha a törvény végrehajtásával megbízott illetékes minisztérium megfelelő rendeletével szabályozná a vitás kérdéseket s egyuttal megfelelő utasítást is adna az alantasabb hatóságoknak. (B. H.)

Járásia mozgalma.

Abból a célból, hogy az emlékirathoz szükséges adatokat beszerezhessem, a következő kérést intéztem a 43 m. kir. állami erdőhivatalhoz:

„Mély tisztelettel alulírott, mint az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott erdőőrök állami szolgálatba való átvétele iránt megindított mozgalomnak ezidőszerinti vezetője alázattal kérem a tekintetes erdőhivalt, méltóztassék az ez ügyben szerkesztendő emlékirathoz kerületére vonatkozólag a következő adatokat megküldeni:

1. az állami kezelésbe vett erdők kiterjedését jövedelmezőségi osztályok szerint elkülönítve és az azokra jövedelmezőségi osztályok szerint k. holdanként kivett kezelési költséget;

kis hja volt, hogy hanyatt nem vágódott. A boldogtalan felhuzott kakassal próbálgatta a puskáját s persze, mikor megrántotta a ravaszt, elsült.

Egy darabig nem is tudott ijedtéből magához térni, de lassankint mégis feleszmélt s izgatottan megtöltötte újra a puskáját.

Ilyen baleset után valamire való vadászember kétségbeesett volna; hisz erre az ágyuzásra minden reménynek fuccsba kellett menni a mai éjszakán. De Digán Péter nem volt vadászember s azért szent Hubert is kivételt tett vele, nem vette komolyan élehetlenségét.

Alig állott a kökénybokorban egy kis óra hosszat, nagy fujást, maszatolást hallott az erdőből.

Ahán! ez a disznó!

Nem mondom, hogy okvetlenül meg szokás ijedni az ilyen hangok hallatára, de azt is tapasztaltam, hogy a kocapuskások ritkán állják ki láz nélkül az effajta szituációt. Van is abban valami lélekzetet visszafojtó, mikor az éjszaka csöndjében egyszer csak elkezd re-csegni-ropogni a vágás és hallani, hogy mint töredezik

2. az alkalmazott szakvizsgázott erdőőrök számát, bérét és egyéb illetményeit.

Veszprém, 1905. évi augusztus hó 4.

STICZ LÁSZLÓ, j. erdőőr.

A mint az itt kért adatok beérkeznek, nyomban hozzálátunk az emlékirat megszerkesztéséhez.

A mozgalom költségeire beérkezett folytatólagos összegeket a következőkben nyugtázom:

1. Miklós Miklós kerületi erdőőrtől Deésről jegyzőkönyv kíséretében 7 K 20 fillér.

2. Kelemen István járási erdőőrtől Alsó-Lendvától 1 korona.

3. Stenczinger Sándor járási erdőőrtől a Nyitra-megyei Mocsonokról 80 fillér.

4. Kovács János járási erdőőrtől Gömör-Rátóról jegyzőkönyv kíséretében 5 K 60 fillér.

Több helyre irtam, hogy a lapunkat rendeljék meg a kartársak, mert mindenkit külön a mozgalom előrehaladásáról nem értesíthetvén, pontos értesülést csak ebből nyerhetnek. Külön értesítésekhez nincs elegendő időm és ez egyébként is költséges lenne.

Veszprém, 1905. évi augusztus hó 5-én.

STICZ LÁSZLÓ, j. erdőőr.

A NAGYVILÁGBÓL.

A válságnak már szinte unalmassá vált mindennapiasága által nyomott kedélyhangulatot egészen váratlanul felrázta az egri véres esemény. Eger városában ugyanis a múlt vasárnap a földmives fiatalság táncmulatságot rendezett az Érsek-kertben. Ehhez a mulatsághoz hivatlanul odatolakodtak az ott állomásozó 5-ik közös gyalogezred egyes bakái s belekötöttek a mulató

össze a fiatal cserje a rátipró, nekidörgölődő nagy állapotában. Egyszer-máskor nagyot fuj bent a sűrűségben, azután jó soká hallgatózik; ha gombát talál, azt csámcsogva megcsemegézi, azután indul megint ki, a szélek felé, a merre a málé zsenge csövei csalogatják.

Digán Péter megint megcsóválta a fejét s majd kiugrott a szeme, úgy meresztette a nagy szuszogás irányába.

A mozgás nesze jóval közelebből hallatszott már, s tisztán ki lehetett venni, hogyan pattog a tengeri szár, melyet a disznó lépten-nyomon letört. Vajjon az-e ez, a melyik az imént még az erdőben maszatolt, vagy talán a konda egy másik agyáros tagja, a melyik ki tudja, mely irányból lopta be magát a tengeribe?

A máléból éles sivitás hangzott ki, ott már verekedtek a kanok. Ráakadtak egymásra s az öreg hirtelenében hasított egyet a fiatalabbon.

Digánnak összeszorult a torka s a mennyire lehetett, jól bevonult a kökénybokor közé. Nagyon alkalmatlan volt neki a puska, leeresztette hát a kakast s

paraszt ifjakba, miből csakhamar véres verekedés kerekedett, melyben dolga akadt a bicskának is, a szurony-nak is. A verekedés első felvonása azzal végződött, hogy a mulató ifjak megszalasztották a bakákat, ezeket azonban, Nagy Gusztáv főhadnagy állítólag visszaparancsolta s miután erősítést nyertek, a véres harc megújult, melybe már most a nagy számban kivonult rendőrség is beavatkozott. A katonaság részéről kivonult egy 80 főből álló 5-ik ezredbeli szakasz s ennek vezetője, Munteán tiszthelyettes sortüzet vezényelt, melynek hatása borzasztó volt. Az első, kit a golyó szíven talált, egy Novák Antal nevű ártatlan fiucska volt. A katonai és polgári hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak.

Az orosz-japán háború, mely olyan borzasztó vér és pénzáldozatot követelt, talán már mégis befejezéséhez közeledik. A béketárgyaláshoz kiküldöttek ugyanis már megérkeztek találkozási helyükre s megkezdik a tárgyalást. Legtöbbször fáradozik a béke létrehozatalában Rosevelt, az Egyesült Államok érdemes elnöke s ha az létrejön, az emberiség neki fog legnagyobb hálával tartozni. A harcot ugyan a béketárgyalás meg nem akasztotta, de csak az előőrsök jelentéktelen csatározásairól számol be a hiradás.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Tarlóba vethető takarmánynövény.

Azon szálas takarmánynövények között, melyek egész július közepéig elvetve még az ős beálltáig kifejlődnek és lekaszállhatók: foglal helyet a mohar. A mohar egyike azon takarmánynövényeknek, melyek a szárazságot igen jól kibírják. A mohar ha akár a vetés előtt akár a vetés után kelése közben esőt kap, kielé-

behuzta a fegyvert a hosszú suba alá. Egyáltalában bántani kezdte már, hogy fegyver van nála, a mi gátolja a szabadabb mozgásban.

Egyre meresztette a szemét, addig-addig, míg a nagy káprázattól azután éppen semmit se látott. Így megvakulva, még borzasztóbbnak tűnt fel előtte a disznók agyarkodása, rőfögése. A tájék mintha összefolyt volna, csak egy fekete, rezgő mezőség táncolt előtte. Ebből a sötét purgatóriumból pedig egyre hallatszott az elkárhozott lelkek jajgatása.

Digán némely pillanatban már közel volt ahhoz, hogy ő maga is versenyt jajgasson a siránkozókkal; egyre jobban vacogott a foga s ki tudja, miféle nagy baj éri, ha valami mentő gondolatot nem ad neki az Isten az utolsó percben.

A mily csendben csak tudta, lerakta a puskáját a füre, a subáját meg reáborította s így megszabadulva a sok hiábavaló cókmoctól, négykézlább, nagy óvatossággal megkezdte a visszavonulást.

Mondhatatlan aggodalmak közt csuszott végig a

gitó jó minőségű és elegendő mennyiségű takarmányt szolgáltat.

A vetésre legjobb a mi közönséges moharunkat felhasználni, mert a magkereskedők árjegyzékeiben szereplő különböző külföldi moharfajták hosszú tenyészidejűek, igényesek, kényesebbek és durvább, rostosabb takarmányt adnak. A közönséges mohar a vetéstől számítva 70—80 nap alatt használható. A mohart sorba vető géppel 11—12 cm.-re vessük, sohase mélyen, legfeljebb 1½ cm.-re. A vetőmagszükséglet katasztrális holdanként 25 liter, célszerű lesz a mag jó csiraképességéről meggyőződést szerezni és rossz minőségű magot egyáltalában nem vetni.

A tarlóvetés alkalmával maggal takarékoskodni egyáltalában nem szabad, mert a növény ilyenkor kedvezőtlenebb körülmények között fejlődik, mintha az rendes időben lesz vetve. Az ilyen módon elvetett mohart akkor használjuk, a mikor az kihányta fejét. A mohart zölden csak a legkritkább esetekben (csak szükség esetében) takarmányozzák fel. Szénává könnyen szárítható. A szárítás alkalmával bátran forgatható, mert levélrészei nem töredeznek le és így gyorsan is szárítható. A mohar termésmennyiségére befolyást gyakorol az, ha az előveteménye istálló- vagy műtrágyázva volt. A mohar termése katasztrális holdanként váltakozhatik 10—30 mm. között.

A köles és fehér mustár.

A köles és fehér mustár a tarlóba vethető takarmánynövények közé sorozható, mint olyan, mely részint gyors fejlődésénél fogva, részint pedig szárazsággal szemben ellentálló képességénél fogva mint tarlóba vethető zöldtakarmány, illetve szénává szárítható takarmány érdemel figyelmet. A kölest, jól lehet, terebélyesebb fejlődésű növény, mégis szűk és zárt sorokba vetjük, mert így jobban fejlődik. A vetés sortávola 11—12 cm. kat. holdanként 20—25 liter magot vetünk 1—2 cm. mélyre.

réten, folyvást rettegve, hogy az agyarkodó kanok észreveszik; de mikor azt hitte, hogy immár lehet bizalma a lábszárában; felugrott és úgy neki iramodott, hogy majd kitörte a nyakát, mikor a patakon átesett.

Másnap déltájban csakugyan jelentette neki a kerülő:

— No lám, megmondtam úgy-e, hogy megeszi a máléját a disznó?! . . .

Digán Petru ümmögött és csóválta fejét.

— Persze megeszi, ha ihes szegin! — mondta megadással a saját ékes dialektusán.

Ez is szerencse. Egy grófi-fogat az Andrásy-uton az utcaseprők közül egy öreg embert elgázolt. A gróf gazdagon megajándékozta a szegény ördögöt fájdalma enyhítéséül.

Irgyen nézte ezt egyik társa s így szólt:

— Mégis csak szerencsés ez a Cirok!

Már kétszer gázolták el a lovak!

A köles vetésére leghelyesebb, ha a közönséges kölest használjuk, mely a mi viszonyaink között teljesen beválk. A köles mint zöldtakarmány és mint szénává száritott takarmány is etethető. A kaszállás ideje elérkezett, a mint bugáját kezdi kihányani. A szénává szárításra csak kedvező időjárás mellett ajánlható, mert nehezen szárad.

Ha az időjárás nyirkos, vagy földön feletetni, vagy pedig beszénaboglyázni. A műtrágyák közül a foszforsavat tartalmazókat hálálja meg. A fehér mustár gyors fejlődésénél fogva tarlóba vetve mint zöldtakarmány érdemel figyelmet. 6—7 hét alatt kifejlődik annyira, hogy kaszállható. Teljes kifejlődése azonban csak akkor következik be, ha úgy a vetéskor, mint fejlődése közben esőt kap. Száraz földbe vetni nem érdemes, mert a bolhák tönkre teszik. Vetni 11—12 cm.-re kat. holdanként 20—25 litert szoktak. Kaszálni a virágzás elején kell, mert könnyen elvényül, és ilyenkor az állat nem szívesen eszi. Fejlődésének előmozdítására nedvesebb éghajlat alatt szuperfoszfát és chilisalétrom kedvezően alkalmazható.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Gimszarvasunk mondaszerű öséről.** A múlt évszázad első felében a British Museumnak valaki koponyacsontokat és agancsrészeket ajándékozott, mely maradványok egy szarvasfajtól erednek mely állítólag Tibetben most is él s a mi fővadunknak öse. Eme leletek annak idején nagy harcot idéztek elő és sok kételyre adtak okot és pedig abból az okból, mert sokan voltak, kik azt állították, hogy először kétségen kívül eldöntendő ama kérdés, vajjon a lelet és a lelethely összevágna-e és hogy a lelet-tárgyak tényleg a mi gimszarvasunk öséhez tartoznak-e? Minthogy a tárgyak egyes részein még az állat takarójából is látszottak sértetlen darabok, ennél fogva az állítás helyessége iránt nem lehet kétség. Az angol kormány, mely sűrűn küld ki tudományos expedíciókat, tavaly éppen Tibetbe küldött egy nagyobb expedíciót, melynek tényleg sikerült az őshazában eme szarvasfajból többrendbeli agancsokat és bőroket beszerezni. Az Angliába hozott trofeákat összehasonlítva a brit muzeumban őrzött ajándéktárgyakkal, kétségtelenül kiderült, hogy azok azonosak. Ezt a még most is élő szarvasfajt Tibetben „Sikkini“-nek hívják s ez a mi gimszarvasunktól ugyszólván semmiben sem különbözik. Csak egy vékony halványsárgás sáv a szemek alatt és egy hasonló sáv közvetlenül az orrlyukak mellett, képezik a megkülömböztetés jelét. A visszatért expedíció jelentéséből kitűnik, hogy a szarvasagancsot a tibetiek is mint trofeát nagy becsben tartják, mert még a buddhista klastromok falain is ott diszelegnek az agancsoknak, természetesen csak válogatott, kapitális példányai.

* **Fecske és galamb versenye.** Érdekes kísérletet tettek a napokban Anversben, hogy megtudják: a fecske gyorsabban száll-e a postagalambnál? Az eredmény

meglepő volt. A kísérletező megjelölte a háza eresze alatt fészkelő fecskék egyikének a szárnyát, azután átadta a madarat annak az embernek, aki a compiégnei galambkedvelő-szövetségnek kétszázötven kosárból álló galambszállítmányát Compiégnebe kísérte. Itt a fecskét néhány galambbal együtt utnak eresztették másnap reggel egynegyed nyolckor. A fecske nyolc óra huszonhárom perckor már Anversben volt s újra elfoglalta fészket, a galambok azonban csak tizenkettedfél órakor érkeztek meg. A fecske ilyenformán egy óra és nyolc perc alatt tette meg a kétszázharmincöt kilométer utat, vagyis percenként 3455 métert haladt, a galambok pedig csak kilencszázhuszonkét métert.

Hátralékosaink figyelmébe. Dacára annak, hogy az előfizetések lejártát már ismételten jeleztük a címszalagokon, az előfizetési díjak nagyon gyéren folynak be s még mindig meghaladja a négyszázat azoknak a száma, kik hátralékban vannak. Lapunk mai számának címszalagjára most újból feljegyezzük a figyelemztetést mindazoknál, kiktől a tartozást mult csütörtökig meg nem kaptuk s ismételve kérjük őket, hogy tartozásaikat még e hó folyamán kiegyenlíteni sziveskedjenek s szakítsák végét annak a türhetlen helyzetnek, hogy a nyomdával szemben folyton hátralékban maradunk s e miatt szégyenkeznünk kell. Egyesek 2—4 koronányi tartozásukat minden nagyobb megerősítés nélkül törleszthetik, ezek a kis összegek azonban nálunk a 2000 koronát megközelítik.

NAPI HIREK.

— **Nagy erdőégés.** A mult hét végén nagy tűz pusztított a romániai határszéli erdőkben, mely azután átcapott magyar területre is, a szászsebesi m. kir. erdőhivatal kezelése alatt álló kincstári erdőbe. A rendkívül nagy szárazság és az erős szél minden oltási kísérletet meghiusított s a tüzet csak napok multán, miután már több ezer holdnyi — legnagyobb részben új erdő — terület hamvadt el, sikerült a tűz továbbterjedését megakasztani. A kár felette nagy, annival inkább, mert megfelelő munkásbér hiányában szinte lehetetlen az elégett fiatalosokat pótolni.

— **Célt tévesztett golyó.** Csár község határában, Létaffy Gyula földbirtokos vadászterületén vadászat volt. Háromtagu társaság indult el a vadászatra: a házigazda, Pallavicini Sándor gróf és Baracco L. olasz mánás. Fogoly-lesre indultak és öt hajtó verte föl a vidéket. Pallavicini Sándor gróf célbavett egy foglyot, de olyan

szerencsétlenül lőtt, hogy Kralovics János vadórt találta el. A szegény ember haldoklott, a mikor a bécsi kórházba szállították. A vizsgálatot megindították. Kralovics családos ember, öt gyermeke van.

— **A végzetes fenytés.** Liptó-Szent-Miklósról jelentik: Králik János liptószelesporubai 22 éves legény az édesanyjával gorombáskodni kezdett. Ezt meghallván atyja, a fiut megfenyitendő, azt torkon ragadta, de oly erővel, hogy annak nyakcsigolyáját, egyik bordáját eltörte. A fiu meghalt.

— **A kasza.** Magyarkanizsáról jelentik: A torontálmegyei Muzslya községben Csati Mátyás gazda kocsin ment földjére s a kocsin egy kasza volt mellette. Utközben a kocsi egy szekérrel összeütközött és az összeütközés következtében a kasza Csati hasába furódott és Csati azonnali halálát okozta.

— **Öngyilkos hivatalnok.** Szabadkáról jelentik: Dulits György volt városi hivatalnok hajnalban a palicsi tóban agyonlőtte magát. Tettének oka családi viszály.

— **A villám áldozatai.** Bajáról jelentik, hogy ott nagy égiháboru dühöngött, amelynek két áldozata van. A villám ugyanis lesújtott Gyenes Péter gazda kertjébe és ennek Éva és Panna leányait agyonütötte.

— **Tizenkétezer lövés egy perc alatt.** Londonból jelentik, hogy az angol hadügyminisztériumban most nagyban foglalkoznak egy Troitz Tódor nevű orosz mérnök találmányával, a mely minden eddigi öldöklő szerszámot hihetetlenül fölülmul. Troitz találmánya egy villamosság által működő gépfegyver, amelylyel tizenkétezer lövést lehet tenni egy perc alatt és így a legrövidebb idő alatt egész hadseregeket semmisíthetne meg, ha ugyanolyan gyorsan lehetne vele célozni is. Az új fegyver hétévi szakadatlan kísérlet és munka eredménye.

— **Mindenáron meg akart halni.** A szentendrei határban borzalmas módon oltotta ki életét egy iparosember. Ott találták meg holtan egy rekettje-bokorban és holtteste valóságos dokumentuma a halálraszántság tetterejének. A künnjárt bizottság ugyanis megállapította, hogy magát többször szíven szurta s balkarján az ereket felvágta, sőt a mellette heverve talált beretvával a nyakát is elvágta. Az öngyilkosságot mintegy 48 órával elkövetése után fedezték fel s az öngyilkos állítólag Schillermann József molnárségéd, ki a Ferenc-tér 2. sz. alatt lakott. A holttestet a boncoló-intézetbe szállították.

— **Álmában megfuladt.** Különös szerencsétlenség történt a minap Alsó-Péterfa sopronmegyei községben. Egy háromesztendő fiúcskát, Iby János gazda gyermekét, a ki Alsó-Péterfán nagyszüleinek házában nevelkedett, reggel holtan találták meg az ágyában. A kétségbeesett nagyszülők a kik féltő gonddal ápolták a gyermeket nem tudták megmagyarázni a halál okát, mert a fiúcskának este semmi baja sem volt. Végre az orvosok megállapították, hogy a gyermek éjjel eltemetkezett a vánkossa s mély álomba merült. A vánkossok annyira elfödtek a gyermek száját, hogy levegő híján megfuladt.

— **Elsülyedt vulkanikus szigetcsoport.** Londonból jelentik, hogy a City of Panama nevű angol postahajó a Csendes-óceánon 16 fok és 5 perc északi szélesség és 100 fok 29 perc nyugoti hosszúság alatt óriási mennyiségű uszó állati hullák, növények és főtörzsek közé került, úgy hogy a legnagyobb fáradtsággal folytathatta csak útját. Szakértők ebből azt következtetik, hogy egy vulkanikus sziget elsülyedt a tengerbe és hogy ez valószínűleg a Revilla-Gigedo néven ismert szigetcsoport lesz, a melyet pár héttel ezelőtt egy amerikai hajó akart felkeresni, de nem tudta megtalálni. E szigetek éppen vulkanikus eredetük miatt nagyon veszedelmesek és emberek sohasem tartózkodnak rajtuk. Állat- és növényviláguk azonban igen gazdag. A most elpusztult Revilla-Gigedo szigetcsoport 800 négyzetkilométer terjedelmű volt, a legnagyobb sziget, a Socorro 1131 méter magasságba emelkedett ki a tengerből.

— **Nagy tűz Bártfán.** A szerencsétlen Bártfa városát, a mely alig néhány évvel ezelőtt csaknem egészen elhamvadt, f. hó 7-én ismét tüzkatasztrófa sújtotta. Reggel nyolc órakor kigyuladt Daruscsák Jánosné háza s néhány perc alatt lángba borult a Kacsvinszky-utca és a Rákóczi-utca. A kutakban a szárazság miatt alig volt víz s így az oltás nagy bajjal járt. Az első segítséget Adriányi vasuti főnök nyújtotta, a ki emberével megjelent a veszedelem helyén. A bártfai tüzoltóság Arányi Dezső vezetésével óriási küzdelmet folytatott a pusztító elemmel. Ennek a derekas munkának köszönhető, hogy a város megmenekült az elégetéstől. Így is nagy a katasztrófa: elhamvadt 42 lakóház, 98 melléképület; 164 család hajléktalan lett. Emberéletben nem esett kár. Ludrovsky erdőőr azonban súlyosan megsebesült, miközben két gyermeket kihozott egy égő házból. Délután lokalizálták a tüzet. A kár körülbelül kétszáznegyvenezer korona.

— **Titokzatos járvány egy községben.** A Vágszereden megjelenő „Közvélemény“ írja: A Vágszeredhez közeleső nyitra vármegyei Nagy-Báb községben kilenc nap óta járványos betegség pusztítja a falu népét. Minthogy a hatóságnak még nincs tudomása róla, az alkalmas óvintézkedéseket sem tették meg. Kilenc nap alatt tizenkilenc ember pusztult bele ebbe a betegségbe, a melyről azt sem tudják, mitől ered, hogyan kapják. Egy kisebbfajta hólyagszerű daganat képződik a testen, s ez megöli a beteget. Valkovics Pálné gyermekágyban kapott ilyen daganatot és beléhalt, férje, a ki vele egy szobában volt, ugyancsak e baj következtében két napra rá elpusztult. A község lakossága állandó rettegésben él, sokan az izgalom és képzelődés folytán szintén beteggé lettek. Az egész vidéken a tótajku parasztnép Isten csapásáról beszél, a mely azért érte őket, hogy nem elég vallásosak. A falubeli templom hétköznapi is teli van imádkozó emberekkel, a kik oltalmat kérnek az Uristen-től a csapás ellen.

— **A legujabb önműködő puská.** Angliában, Hendonban néhány nap előtt próbálták ki a legujabb önműködő fegyvert. Az új puská, a melyet egy Fidje-

land nevű norvég szerkesztett, a legtökéletesebb fegyver az eddigi kézilövő-fegyverek között. A puská öt töltésű, a melyet két másodperc alatt lehet kilőni; a fegyver újabb megtöltése szintén két másodpercig tart, úgy, hogy egy perc alatt hetvenöt lövést lehet vele tenni. A Fidjeland-fegyver a kísérletek alatt tökéletesen bevált.

— **A botbüntetés eltörlése Kinában.** Tiencsinből jelentik, hogy a császár leirattal eltörlötte a botbüntetést és helyette pénzbírságot, vagy kényszermunkát rendszerezit. Tíz botverés helyett a delikvens ezentúl egy fél taelt, 100 bot helyett pedig 15 taelt fizet. Vagyontalanság esetén egy tael négy napi fogsággal váltható meg.

Szerkesztői üzenetek.

Binkovits János urnak, *Korbest.* Az uradalmak az erdeiknél alkalmazottakat saját tetszésük szerint látják el cimmel és egyenruhával s ez ellen mostani törvényeink szerint senki kifogást nem tehet. Akadt kezünkbe már olyan kérvény is, a melyben egy uradalmi „erdőmester“ a kincstári erdőszolgai állásra vagy erdőlegényi állásra pályázott, pedig az illető nem hogy szakiskolás sem volt de még írni sem tudott jól. A mi az egyenruhát illeti, azt — mint mondtuk — az uradalom saját ízlése szerint választhatja, mégis annak nem szabad azonosnak lenni az állami erdőtisztékével, mert ez már kifogás alá eshetik. Kardot szinte szabad viselni, bár mi ezt a magunk részéről az állami erdőtisztéknél is ha nem is nevetségesnek, de legalább is furcsának találjuk, mert ez az egyenruhának kiegészítő részét képezven, szeretnők látni a viselőjét, hogy botorkálna vele az erdő sűrűjében. Szerintünk sokkal egyszerűbb lenne egy kurta vadászkesz, melynek legalább néha gyakorlati hasznát is lehetne látni. Az egyenruha különben akkor a legszebb, mikor a lehetőségig egyszerű de azért csinnal van kiállítva. — **Dobó Imre** urnak, *Alsó-Kaból.* A szakvizsgák megtartására vonatkozó hirdetmény szept. hóban lapunkban is meg fog jelenni. Önnek legcélszerűbb lenne a zombori kir. erdőfelügyelőségénél jelentkeznie. A szakvizsgák minden év október hava második felében lesznek megtartva. — **Paulin Vilmos** urnak, *Kreszi.* Az Évkönyv 1905. évfolyamát postára tettük s ahhoz egy mindkét évfolyamra szóló utalványlapot is mellékelünk. — **Teleky Vilmos** urnak, *Kóhalom.* A jegyzőkönyv lapunk jövő számában fog megjelenni. Az aláírók névsorát látva elszomorodtunk, hogy ennyi kartárs közt csak kettő tartja érdemesnek lapunkat pártolni.

A kiadóhivatal postája.

Spangl Imre urnak, *Szergény.* A 2 korona előfizetési díj beérkezett. — **Oltyán László** urnak, *Felmér.* Az Évkönyv I. évfolyamát megküldöttük s azt hisszük, hogy azt eddig már megkapta. — **Kántor Pál** urnak, *Kereki.* A lapra 4 koronát, az Évkönyvre 3 koronát vettünk. Az Évkönyv előfizetői között becses nevét most azért nem közöljük, mert más újabb előfizető nem jelentkezett. Annak idején, ha még többen jelentkeznek, az illető rovatban is meg fog jelenni. Addig szolgáljon ez nyugtául. — **Tegdes József** urnak, *Bettér.* Előfizetése szeptember hó végéig van rendezve. — **Somogyi József** urnak, *Feketevíz-pusztá.* Nálunk csak az egyik 4 koronás küldemény van feljegyezve, sziveskedjék tehát egy levelező-lapon értesíteni, hogy a másik 4 koronát mikor küldte be, hogy a dolognak utána nézhessünk. — **Markovits István** urnak, *Nagybér.* Köszönjük lapunk pártolását. Az illető kartársnak több lapszámot küldtünk mutatványul, melyekből meggyőződhetik, hogy mi valóban lelkes és hű szószólói vagyunk az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.“ gyorssajtóján.

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 ..
Negyed évre	2 ..

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra,
kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1905. augusztus 13.

46. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Az alsó erdészeti szakoktatás. — 2. A vad-kár megtérítése. — 3. Tárcá: Digán Péter. — 4. Já-
rásiak mozgalmá. — 5. A nagyvilágból. — 6. Hasznos tudnivalók. — 7. Különfélék. — 8. Napi hírek. — 9.
Szerkesztői üzenetek. — 10. A kiadóhivatal postája. — 11. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabású, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt
— a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen
tisztelt megrendelők legteljesebb megalégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek.
Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a
vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megren-
deléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is
a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földművelésügyi Miniszterium
hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Abauj-Torna vármegye közig. erdőrendészeti bizottságától.
Sz. 1115—905. E. B.

Pályázati hirdetmény,

II-od osztályu járási erdőőri állásra.

Székhely: Szepsi. Javadalmazás: 800 korona és a megítélt erdei kihágásokból $\frac{1}{3}$ -ad rész jutalék.

Pályázati határidő augusztus 31-ike.

Kelt Abauj-Torna vármegye közig. erdőrendészeti bizottságának Kassán, 1905. évi július hó 15-én tartott üléséből.

Eckert s. k., h. elnök.

1905. évi 308. ügyszám, e. h.

Pályázati hirdetmény erdőszolgai állásra.

A brassóvármegyei „Tömösvölgyi“ XIII-ik számú örjárásban lemondás folytán megüresedett erdőszolgai állásra, mely évi 432 korona bérrel, 48 korona lakbérrel, 36 kor. egyenruha-átalánnyal és 36 kor. fa-váltságdíjjal van javadalmazva, a közigazgatási erdészeti bizottságnak 1905. évi 769. E. B. számú határozata alapján pályázat nyittatik.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy „Brassóvármegye tekintetes közigazgatási erdészeti bizottságához Brassóban“ címzendő, sajátkezűleg irt kérvényeiket az erdőtörvény 37. §-ában előirt kellékek és eddigi szolgálatuk igazolására szolgáló okmányokkal, valamint egészséges, erőteljes testalkatukat s jó látó-, halló- és beszélni-képességüket tanúsító orvosi bizonyítvánnyal felszerelve a brassói m. kir. állami erdőhivatalhoz **folyó évi augusztus hó 15-ig** nyujtsák be.

Brassó, 1905. évi július hó 13-án.

M. kir. állami erdőhivatal.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvény-Társaság

Szászváros
Klastrom-u. 1.

KÖNYVNYOMDAI
SZAKÜZLET

AJÁNlja A Tavaszi Idényre Dúsan
Felszerelt Papír-Raktárát U. M.:

ELJEGYZÉSI- ÉS * * *

* * **ESKÜVŐI-KÁRTYÁIT.**

MINDENMÉ
NYOMTATVÁNYAIT. * *

Diszes kiállításu
MEGHIVÓIT,
GYÁSZLAPJAIT ÉS

* * **FALRAGASZAIT STB.**

Sürgöncim:
Könyvnyomda és.

* * * * * A * * * * *

„SZÁSZVÁROS“
politikai
és vegyes tartalmu
hetilap
kiadóhivatala.

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb **vadász-fegyvereket** jutányos árban
szállit

Lakatos Károly,
Budapest II., Csalogány-u. 26.

Árak: 60, 76, 80 és 96 kor.
Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve
s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

3061 E. sz.

Valódi ezüst remontoir
női óra, belső porvédő
fedéllel, tiszta, diszes vé-
settél, 9 kor. 50 fillér.

Kérjen képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

ERŐS GYULA

Nagyszeben, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemü

órák, ékszerek, arany- és ezüstáruszerek,
ezüstevőeszközök, asztalfeltétek, templomi
kellékek, Erdélyország legnagyobb raktára.

Látszerészi cikkek nagyraktára.

SZÉTKÜLDÉS CSAKIS UTÁNVÉTEL MELLETT

Mindenféle vésések legjutányosabban számíttatnak.

Olesó és szabott árak, jó és pontos kiszolgálás.

* * * * *

Régi vagy törött ezüst- és aranyműveket, régi ezüst- és
arany-pénzműveket, drágaköveket, keleti gyöngyöket a
legmagasabb napi árban beváltom vagy fizetésképpen
elfogadom.

Számтан

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az
erdőőri szakvizsgára magán uton
készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Béky Albert,**

m. kir. erdész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti
Egyesületnél (Budapest V., Alkot-
mány-utca 6.) .. .

Ára: 2:40 K, bérmentve 2:60 K.

ÉVKÖNYV

AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE AZ 1905-ik ÉVRE

immár **megjelent** a következő tartalommal:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. „ „ „ „ szakvizsgákról.
8. „ „ a vadőri „
9. „ „ „ hatósági esküről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugdíjazása.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgyfák kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Duvadak mérgezése.
27. Kitömésre szánt állatok kezelése.
28. Erdészeti és vadászati altisztek címháza.
29. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s

így vaskos kötetet képez. Az Évkönyvbe foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Hasonló gazdag és hasznos tartalommal fog megjelenni az

„ÉVKÖNYV“ 1906. évre szóló II-ik évfolyama

is, mely már munkába van véve, azzal a kibővítéssel, hogy nem csak az 1906. évre szóló teljes naptárt fogjuk ahhoz csatolni, hanem belevesszük még a legszükségesebb köbözési táblákat is.

Az Évkönyv II-ik évfolyama nem lesz bolti áru, hanem csak annyi példányban fogjuk azt ki nyomtatni, a hányak elkelése a beküldött előfizetési-díjjal biztosítva lesz.

Mindegyik évfolyam ára 2 korona, mely összeg a következő cím alatt küldendő:

„Évkönyv“ kiadóhivatala
Szászsebes.

Az I. évfolyamot a megrendelés beérkezése után azonnal küldjük, a II-ik évfolyamra szóló hirdetések pedig 1906. évi május hó végeig küldendők be.

Az „Évkönyv“
kiadóhivatala.

SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

SZÁSZVÁROS (KLASTROM-U. 1.) SÜRGÖNYCIM: KÖNYVNYOMDARÉSZ.

KÖNYVNYOMDAI SZAKÜZLET.

A

„SZÁSZVÁROS”
politikai és vegyestartalmu hetilap
kiadóhivatala.

Az

„ERDÉSZETI UJSÁG”
kiadóhivatala.Jutányos árak!Jutányos árak!Pontos kiszolgálás!Ajánlja dúsan felszerelt papírraktárát: **eljegyzési és esküvői-kártyáit**, stb.

KÉSZIT:

a könyvnyomdászat körébe vágó mindennemű munkákat ugymint:

.. .. **ERDÉSZETI NYOMTATVÁNYOKAT**

továbbá:

községi és városi, megyei és állami
hivatalok, ügyvédek, közjegyzők, lel-
készek és tanítók irodái számára, vala-
mint pénzüzetek, gyárak, és bárminő
vállalatok részére részvényeket s álta-
lában a nyomdai szakba vágó bármily
tartalmu nyomtatványokat.Látogató és eljegyzési kártyákat, meg-
hívókat esküvőkre, bálra, iskolai ün-
nepélyekre, műkedvelői előadásokra s
egyéb alkalmakra. Végül gyászjelenté-
seket, szinlapokat és falragaszokat, bár-
mely tartalmu nyomtatványokat keres-
kedők és iparosok számára.Diszes
kivitel!

Névjegyek

Diszes
kivitel!